

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

KATALOG POŽADAVKŮ K MATURITNÍ ZKOUŠCE

FRANCOUZSKÝ JAZYK 2

**ZKOUŠKA ZADÁVANÁ MINISTERSTVEM ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE
A TĚLOVÝCHOVY**

Aktualizace katalogu schváleného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy
dne 4. 10. 2005 pod č. j. 26 674/05-2/15

Zpracoval: CENTRUM PRO ZJIŠŤOVÁNÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dne ... 2006 pod č. j. ...
s účinností od školního roku 2007/2008

OBSAH

1. Úvod
 2. Obecná specifikace maturitní zkoušky z francouzského jazyka 2 zadávané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy
 3. **Maturitní požadavky** (specifické cíle) k maturitní zkoušce z francouzského jazyka 2 zadávané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy
 4. Příklady formátů testových úloh
-

1. ÚVOD

Účel a obsah katalogu

Francouzský jazyk 2 patří mezi zkouškami zadávanými Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy k těm, které může žák skládat v rámci profilové části maturitní zkoušky. Účelem Katalogu požadavků k maturitní zkoušce – francouzský jazyk 2 je poskytnout všem jeho uživatelům informace o požadavcích kladených na žáky vzdělávacích programů v oborech vzdělání vedoucích k dosažení středního vzdělání s maturitní zkouškou. Katalog rovněž obsahuje popis zkoušky a příklady úloh, které mohou být do zkoušky zařazeny.

Pedagogické dokumenty ke katalogu a k maturitní zkoušce

Výchozím podkladem pro zpracování tohoto katalogu se stal Katalog požadavků ke společné části maturitní zkoušky v roce 2004 – Francouzský jazyk¹ a stávající platné pedagogické dokumenty. Zároveň byla zohledněna skutečnost, že na některých středních školách již jsou ověřovány rámcové vzdělávací programy (RVP). Katalog definuje maturitní požadavky tak, aby si je mohli osvojit žáci bez ohledu na typ programového dokumentu, z něhož vychází studijní plán dané školy. V požadavcích je brána v potaz i možnost využít výsledky zkoušky z francouzského jazyka 2 zadávané ministerstvem při přijímacím řízení na vysoké školy.

¹ Schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dne 5. 10. 2000 pod č. j. 28632/2000-2

2. OBECNÁ SPECIFIKACE MATURITNÍ ZKOUŠKY Z FRANCOUZSKÉHO JAZYKA 2 ZADÁVANÉ MŠMT

Profilová část maturitní zkoušky

Profilová část maturitní zkoušky slouží k diferenciaci škol a žáků, k uplatnění jejich specifík a záměrů.

Zkoušky profilové části maturitní zkoušky jsou v kompetenci ředitelů škol. Ti stanoví, zda bude francouzský jazyk patřit mezi povinné zkoušky, a určí jejich formu. Zkoušky buď po stránce obsahu a formy stanoví ředitelé sami vzhledem k potřebám školy a jejích žáků, nebo si volí z nabídky centrálně zadávaných zkoušek MŠMT. Ředitel školy je při koncipování nabídky profilových zkoušek povinen respektovat profil absolventa školy.

Nad rámec tří povinných zkoušek v profilové části maturitní zkoušky si jednotliví žáci mohou volit zkoušky nepovinné.

Centrálně organizované zkoušky, bez ohledu na zařazení do společné či profilové části, budou zadávány ve stejném časovém období. Ředitel školy tvoří celkovou nabídku zkoušek také s ohledem na časovou, organizační a obsahovou náročnost celé maturitní zkoušky. Předpokládá se, že tyto faktory zohlední i žák při své volbě zkoušek.

V rámci profilové části maturitní zkoušky lze volit i zkoušky z cizích jazyků ze společné části.² Jak zkoušky centrálně připravované pro společnou část, tak i zkoušky připravované specificky pro profilovou část jsou pojímány komplexně – tj. nabízejí obvykle možnost konání zkoušky několika formami, které se vzájemně doplňují a zvyšují výpovědní hodnotu výsledků. Konání všech částí jednotlivých zkoušek není v profilové části závazné, jde o nabídku pro ředitele škol a žáky.

Francouzský jazyk 2

Obsah zkoušky je přímo odvozen od příslušného vyučovacího předmětu, tj. francouzského jazyka. Maturitní zkouška je tvořena písemnou a ústní částí. Písemná část zkoušky zahrnuje **didaktický test** a **strukturovanou písemnou práci**. Ústní část je tvořena **ústní zkouškou**, konanou před zkušební maturitní komisí. Ústní zkouška se koná na základě zkušebních centrálně stanovených požadavků a je hodnocena zkušební maturitní komisí na základě centrálně stanovených obecných hodnotících kritérií.

Písemná část maturitní zkoušky ověřuje receptivní řečové dovednosti (poslech a čtení s porozuměním) a jazykovou kompetenci žáka, strukturovaná písemná práce ověřuje produktivní řečovou dovednost žáka – písemný projev.

Ústní část maturitní zkoušky ověřuje produktivní řečovou dovednost žáka – ústní projev.

Obecné požadavky na žáka pro maturitní zkoušku z francouzského jazyka odpovídají stávajícím platným pedagogickým dokumentům.

Podoba zkoušky

Didaktický test

Součástí všech centrálně zadávaných zkoušek ve společné i profilové části maturitní zkoušky budou didaktické testy. Didaktický test představuje takovou zkoušku, u které všichni uchazeči mají zcela shodné podmínky a výsledky ve zkoušce mají číselný charakter. Didaktický test z francouzského jazyka se skládá ze **subtestu čtení s porozuměním**, ve kterém je zahrnuta **jazyková kompetence**, a z **poslechového subtestu**.

V didaktickém testu žáci pracují postupně se dvěma samostatnými sadami testových materiálů. Každá sada obsahuje *testový sešit* a *záznamový arch* na zaznamenání odpovědí žáka. Na titulní straně každého testového sešitu je uvedeno, jak postupovat při práci s testovým sešitem a při řešení testových úloh, kam a jak zapisovat řešení, jaké bodování je použito, jaký je vymezený čas na řešení úloh, které pomůcky je povoleno používat během testování apod. Pokyny v testovém sešitu jsou uvedeny v českém jazyce.

² Veškeré informace týkající se maturitní zkoušky ze společné části jsou uvedeny v Katalogu požadavků k maturitní zkoušce FRANCOUZSKÝ JAZYK 1.

Strukturovaná písemná práce

Strukturovaná písemná práce může být součástí zkoušky z francouzského jazyka. Písemná práce je tvořena několika otevřenými úlohami se širokou odpovědí. Písemná práce má zpravidla dvě části, v jedné z částí si žák vybírá zadání ze dvou rovnocenných alternativ. Strukturované písemné práce jsou zadávány centrálně, vyhodnocovány jsou podle centrálně zpracovaných kritérií hodnocení. Testový sešit pro strukturovanou písemnou práci je rozdělen na 2 části, které jsou vždy uvedeny záhlavím, instrukcemi v českém jazyce a zadáním v jazyce českém nebo francouzském. Délka požadovaného textu je dána slohovým útvarem a ověřovanými dovednostmi a je vždy v instrukcích/zadání vyjádřena počtem slov, respektive povoleným rozmezím počtu slov. V testovém sešitu je délka požadovaného textu také vyznačena řádky. Žák zapisuje své odpovědi do testového sešitu na vyznačené řádky. Žák má možnost si dělat během testování poznámky a/nebo vypracovat koncept na pracovní list.

Cílem strukturované písemné práce je ověřovat takové znalosti a dovednosti, které nemohou být ověřeny prostřednictvím didaktického testu tvořeného uzavřenými testovými úlohami. Písemné práce se tedy s didaktickými testy vzájemně doplňují. Při psaní strukturované písemné práci žáci mohou používat slovník.

Ústní část maturitní zkoušky

Samotná ústní zkouška trvá 15 minut. Před zahájením ústní zkoušky má každý žák 15 minut na přípravu. Žák má možnost si během přípravy vypracovat poznámky a poté je při ústní zkoušce používat. Během přípravy na ústní zkoušku je povoleno používat slovníky. Při přípravě i v průběhu zkoušení žák pracuje s pracovním listem, který konkretizuje zadání ústní zkoušky a má pro všechna zadání jednotnou strukturu. Struktura pracovního listu je dána počtem částí ústní zkoušky. Jednotlivé části ověřují specifické cíle stanovené v tomto katalogu. Rozsah pracovního listu je dán charakterem a počtem stimulů a/nebo doplňkových materiálů (např. ukázka z literárního díla, fotografie, mapka). Doplňkové materiály mohou být předloženy žákovi až během zkoušení, pokud to vyžaduje ověřovaný specifický cíl.

Pro ústní projev na profilové téma z francouzského jazyka 2 platí, že požadavky na žáka vymezené v tomto katalogu mohou být ověřovány v rámci **konkrétních, abstraktních, známých i méně známých témat³ a situací, se kterými se žák může setkat v osobním, společenském, akademickém i profesním životě.**

Popis pracovního listu pro francouzský jazyk 2

Pracovní list je tvořen 4 závaznými částmi:

1. část – motivační úvod a reakce žáka na otázky zkoušející/-ho
2. část – samostatný ústní projev žáka s využitím osnovy a stimulů
3. část – ústní projev⁴ na profilové téma
4. část – interakce mezi žákem a zkoušející/-m v rámci komunikačních situací

Specifické cíle jsou ověřovány jak v rámci všeobecných témat a komunikačních situací, se kterými si žák může setkat v běžném a každodenním životě (1., 2. a 4. část pracovního listu), tak v rámci témat profilových/odborných (3. část pracovního listu). Profilové téma je povinnou částí ústní zkoušky.

Struktura centrálně zadávaných zkoušek

Následující tabulka uvádí podobu zkoušky z cizího jazyka, která je stejná pro všechny cizí jazyky z centrální nabídky.

Maturitní zkouška z francouzského jazyka 2			
Písemná část		Ústní část	
Didaktický test		Strukturovaná písemná práce	Ústní zkouška
Subtest	Subtest		
Poslech s porozuměním	Čtení s porozuměním a jazyková kompetence	Písemný projev	Ústní projev

³ V případě delší promluvy s rozvinutou argumentací je téma promluvy dostatečně známé.

⁴ Ústní projev zahrnuje samostatný ústní projev a/nebo interakci žáka a zkoušející/-ho.

➤ Specifikace maturitní zkoušky z francouzského jazyka 2 ve vybraných parametrech

Struktura maturitní zkoušky z francouzského jazyka 2							
	Dovednost (Kompetence)	Vymezený čas	Váha ⁵	Části	Typy textů/projevů	Typ úloh	Formát úloh
DIDAKTICKÝ TEST	Poslech s porozuměním	40min. ⁶	50 %	4	Krátké monology/rozhovory	Uzavřené	S výběrem odpovědi
					Delší rozhovor	Uzavřené	S výběrem odpovědi Dichotomické
					Delší monolog/delší interview	Uzavřené	Dichotomické S výběrem odpovědi
					Krátké texty, dialogy a monology	Uzavřené	S výběrem odpovědi
					Suma krátkých textů		Přiřazovací
	Čtení s porozuměním	60 min.		4–5	Krátké texty	Uzavřené	S výběrem odpovědi
					Středně dlouhý text	Uzavřené	Přiřazovací
					Dlouhý text	Uzavřené	S výběrem odpovědi
					Suma krátkých textů/dlouhý text	Uzavřené	Přiřazovací S vícenásobným přiřazením Dichotomické
	Jazyková kompetence			2	Středně dlouhý text	Uzavřené	S výběrem odpovědi
Středně dlouhý text			Otevřené		Se stručnou odpovědí		
STRUKTUROVANÁ PÍSEMNÁ PRÁCE	Písemný projev	90 min.	50 %	2–3	Delší písemný projev	Otevřené	Se širokou odpovědí
		Krátký písemný projev					
ÚSTNÍ ZKOUŠKA	Ústní projev	15 min.	4	Samostatný ústní projev	Otevřené	Se širokou odpovědí	
		Interakce					

----- alternativa

⁵ Vzhledem k celé maturitní zkoušce z francouzského jazyka 2.

⁶ Údaj nezahrnuje čas na přepsání odpovědi do záznamového archu.

Typy a formáty úloh

Typy úloh

Uzavřené úlohy

- úlohy s výběrem odpovědi
- úlohy dichotomické
- úlohy přiřazovací
- úlohy s vícenásobným přiřazením
- úlohy uspořádací

Otevřené úlohy

- úlohy se stručnou odpovědí
- úlohy se širokou odpovědí

Formáty úloh

Úlohy s výběrem odpovědi – viz příklad 4.1, 4.2

Na základě informací v textu žák správnou odpověď vybírá z nabídky 3–4 alternativ (úlohy s trojnásobnou nebo čtyřnásobnou volbou), u všech úloh je pouze jedna z nabízených alternativ správná, ostatní jsou tzv. distraktory (nesprávná řešení). Úkolem žáka je vybrat z nabízených alternativ A – C nebo A – D správné řešení úlohy.

Úlohy dichotomické – viz příklad 4.3

V úlohách dichotomických (s dvoučlennou volbou – vrai/faux): na základě informací v textu žák rozhoduje, zda jsou nabízená tvrzení pravdivá, nebo nepravdivá.

Úlohy přiřazovací – viz příklad 4.4

Přiřazovací úloha obsahuje dvě řady krátkých textů. Na jedné straně názory, popisy, články, apod. na druhé straně situace, krátké shrnutí obsahu atd. Úkolem žáka je přiřadit k sobě z obou řad dvojice, které se k sobě přesně hodí. Úlohy obsahují několik matoucích (nejméně jednu) alternativ, je jich tedy vždy více než úloh. Nadbytečné alternativy se k žádné z úloh nehodí a nejsou pro řešení použity. Kvůli přehlednosti záznamového archu může být alternativ nejvýše 8 (tedy A–H). V didaktickém testu pro francouzský jazyk 2 jsou používány 2 typy přiřazovacích úloh:

- 1) Přiřazení odstavce (popisu, charakteristiky ...) ke krátkému textu.
- 2) Přiřazení vyjmutých částí textu do vzniklých mezer (úloh) v textu.

Úlohy s vícenásobným přiřazením

Úlohy s vícenásobným přiřazením se podobají úlohám přiřazovacím. Žák pracuje se sumou krátkých textů. Tyto texty jsou označeny písmeny jako alternativy. Na základě informací v textech žák přiřazuje ke každé úloze právě jednu správnou alternativu. Každá úloha má tedy jen jedno správné řešení. Některé alternativy ale mohou být použity opakovaně a mohou být tedy odpovědi na více úloh. Jejich řešení není vzájemně podmíněno. Kvůli přehlednosti záznamového archu může být alternativ nejvýše 8 (tedy A až H).

Úlohy uspořádací

V úlohách uspořádacích je vždy úkolem žáka uspořádat jednotlivé části tak, aby vytvořily původní souvislý text. Uspořádací úloha neobsahuje nadbytečné alternativy, všechny alternativy (části rozděleného textu) jsou v řešení použity. Alternativ (částí) může být nejvýše 8 (tedy A až H).

Úlohy se stručnou odpovědí (jen jazyková kompetence) – viz příklad 4.5

Žák tvoří odpověď sám. Odpovědi může být např. číslo, slovo, spojení slov nebo stručná odpověď, jejich rozsah je předem v zadání k úlohám omezen (např. nejvýše tři slova včetně členů). V úlohách zaměřených na jazykovou kompetenci je řešení úloh se stručnou odpovědí zpravidla jednoslovné.

Úlohy se širokou odpovědí – viz příklad 4.6

Žák tvoří odpověď sám. Odpovědi je souvislý písemný nebo ústní projev v požadovaném rozsahu.

3. MATURITNÍ POŽADAVKY (SPECIFICKÉ CÍLE) KE ZKOUŠCE Z FRANCOUZSKÉHO JAZYKA 2 ZADÁVANÉ MŠMT

Maturitní požadavky na žáka, který bude skládat maturitní zkoušku z francouzského jazyka 2, zahrnují požadavky na znalosti a dovednosti žáka, které mohou být ověřovány maturitní zkouškou. Nevymezují tedy vše, co by měl maturant z francouzského jazyka 2 znát a umět.

Maturitní zkouška z francouzského jazyka 2 je koncipována jako zkouška komplexní. Z tohoto důvodu jsou v katalogu vymezeny požadavky na **receptivní** i **produktivní**⁷ dovednosti žáka, jejichž prostřednictvím se realizují jeho **všeobecné kompetence** a **kompetence komunikativní**.

Maturitní požadavky jsou v katalogu definovány prostřednictvím **specifických cílů**. Specifické cíle pro jednotlivé receptivní i produktivní řečové dovednosti vždy zahrnují tyto složky:

- vymezení dílčích dovedností, tj. co žák dovede,
- popis charakteristických vlastností výchozích textů, nahrávek, ústního projevu nebo písemného projevu,
- obecnou charakteristiku komunikačních situací, oblastí užívání jazyka⁸ a tematických okruhů.

Specifické cíle je vždy nutné posuzovat komplexně v rámci všech výše uvedených složek, protože se tyto složky navzájem doplňují a prolínají. Jinak by například dovednost pochopit hlavní myšlenku textu mohla být v různých testech ověřována na obsahově a jazykově jinak složitých textech. Obtížnost úloh ověřujících tuto dovednost na obsahově i jazykově stejně složitých textech se však může měnit i s tématem textu (abstraktní versus konkrétní téma; téma všeobecné a známé versus téma odborné nebo méně známé).

Při definování specifických cílů bylo tam, kde to bylo možné a vhodné, přihlédnuto k vymezení společné referenční úrovně **B2** (Niveau avancé ou utilisateur indépendant) v publikaci Cadre européen commun de référence pour les langues: Apprendre, enseigner, évaluer⁹ a k terminologii použité v deskriptorech úrovně **B2** českého překladu této publikace.¹⁰

Úroveň požadavků pro francouzský jazyk 2 automaticky předpokládá ovládnutí úrovně vymezené v katalogu požadavků z francouzského jazyka 1.

⁷ S ohledem na formu zkoušky jsou interaktivní dovednosti ověřovány v rámci produkce pouze v omezené míře.

⁸ tj. sféry jednání nebo oblasti zájmu

⁹ Cadre européen commun de référence pour les langues: Apprendre, enseigner, évaluer. Conseil de la coopération culturelle. Strasbourg 2000

¹⁰ Společný evropský referenční rámec pro jazyky. MŠMT ČR. Překlad Universita Palackého v Olomouci. MŠMT ČR. 2002

3.1 Receptivní řečové dovednosti

3.1.1 Poslech s porozuměním

Specifické cíle

➤ Žák dovede:

- pochopit hlavní myšlenku
- pochopit záměr/názor/postoj mluvčích
- postihnout hlavní body¹¹
- postihnout podrobné/detailní informace
- porozumět podrobným orientačním pokynům

➤ Charakteristika výchozích poslechových textů a nahrávek

Ve funkci výchozích textů jsou užívány zřetelně členěné texty prostěsdělovacího, uměleckého, publicistického a populárně-naučného stylu (upozornění, pokyny, oznámení, zpravodajství, interview, debata, komentář, předpověď počasí, reklamní spot, úryvek z filmů/prózy/poezie, přednáška). S ohledem na ověřované specifické cíle mohou být obsahově i jazykově složité.¹² Delší promluva může obsahovat rozvinutou argumentaci, pokud je téma promluvy dostatečně známé.

Zdroji poslechových nahrávek jsou autorské nebo převzaté autentické texty, které jsou nahrány nebo upraveny v nahrávacím studiu. Převzaté texty mohou být s ohledem na úroveň ověřované dovednosti kráceny nebo jinak upraveny. Nejčastějšími zdroji převzatých textů jsou média a audiozáznamy veřejných hlášení a produkcí a vyslechnutých rozhovorů.

Promluvy v nahrávkách jsou pronášeny standardní výslovností a se standardním přízvukem ve variantách spisovného jazyka. S ohledem na komunikační situaci a téma může být v promluvě použit hovorový jazyk.

Rychlost promluvy a vyjadřování mluvčích odpovídá běžným a standardním situacím, ve kterých se může posluchač s promluvou setkat a které odpovídají ověřované úrovni dovednosti. Rychlost promluvy není upravována (např. zpomalením nebo opakováním části promluvy).

V zájmu zvýšení autenticity situace mohou nahrávky obsahovat doplňkové zvuky a přirozené zvukové pozadí (např. cinkot skleniček v restauraci, hudební pozadí reklam), které však neztěžují porozumění.

Typem promluvy v nahrávkách může být krátký monolog nebo rozhovor (v délce do 1 minuty – např. vzkaz na záznamníku, formální rozhovor nadřízeného a podřízeného, rozhlasové zpravodajství), středně dlouhý monolog nebo rozhovor/diskuse (v délce do 2–3 minuty – např. vyprávění o zážitku nebo pocitech, diskuse na aktuální téma, neformální rozhovor několika studentů o dění ve škole) nebo dlouhý monolog nebo rozhovor/interview (v délce do 4 minut – např. vyprávění o události, interview se zajímavou osobností). V rozhovorech se mohou střídát více než dva mluvčí.

➤ Charakteristika komunikačních situací, oblastí užívání jazyka a tematických okruhů

Výchozí poslechové texty se vztahují ke konkrétním, abstraktním, známým i méně známým tématům¹³ a situacím, se kterými se žák může setkat v osobním, společenském, akademickém i profesním životě. Témata a situace se týkají oblasti osobní (vztahy, bydlení, cestování, zábava, koníčky apod.), veřejné (doprava, poskytování/využívání služeb, společenské/politické/kulturní/sportovní události apod.), vzdělávací (výuka, pobyt na jazykovém kurzu apod.) i profesní (porada, dialog/rozhovor apod.).

¹¹ více než 3 hlavní body podle obtížnosti nahrávky

¹² Texty neobsahují málo častá idiomatická spojení.

¹³ V případě delší promluvy s rozvinutou argumentací je téma promluvy dostatečně známé.

3.1.2 Čtení s porozuměním

Specifické cíle

➤ **Žák dovede:**

- pochopit hlavní myšlenku/základní smysl textu
- pochopit záměr, názor a/nebo postoj autora/vypravěče/postav
- porozumět přáním a/nebo pocitům autora/vypravěče/postav
- rozpoznat hlavní body
- porozumět výstavbě textu/postihnout sled hlavních myšlenek
- vyhledat informace
- vyhledat důležité podrobnosti
- shromáždit informace z různých částí textu
- shromáždit informace z více krátkých textů
- porozumět podrobnostem v návodech
- odhadnout význam neznámých výrazů
- rozpoznat, zda text obsahuje relevantní informaci/-e

➤ **Charakteristika výchozích textů**

Ve funkci výchozích textů jsou užívány texty prostěsdělovacího, uměleckého, publicistického a populárně-naučného stylu (např. oznámení, návod, recept, nabídka, propagační text, program, recenze, úryvek z prózy, povídka, vyprávění, dopis), které mohou být s ohledem na ověřované specifické cíle obsahově i jazykově složitě a mohou mít rozvinutou argumentaci.

Neznámé výrazy¹⁴ se ve výchozích textech mohou vyskytovat ve větší míře, např. pokud je ověřována dovednost odhadnout význam neznámého výrazu z kontextu, pokud nebrání řešení úloh nebo s řešením úloh bezprostředně nesouvisí. Při řešení úloh není povoleno používat slovníky, proto mohou být vybrané výrazy s českým překladem uvedeny za výchozím textem pod čarou.

Zdroji výchozích textů jsou autorské nebo převzaté autentické texty ve francouzštině. Převzaté texty mohou být kráceny nebo jinak upraveny. Nejčastějšími zdroji převzatých textů jsou tištěná nebo elektronická média (např. webové stránky, noviny, časopisy, reklamní a propagační materiály), nápisy, značení apod.

Délka výchozích textů je omezená rozsahem jedné stránky formátu A4 a dána požadavky na úroveň ověřovaných dovedností. Výchozími texty jsou jednotlivé krátké texty (do 100 slov), středně dlouhé texty (přibližně ½ stránky formátu A4) nebo dlouhé texty (jedna stránka formátu A4). Dovednost shromáždit informace z různých textů je ověřována na sumě krátkých textů v celkové délce jedné stránky formátu A4.

➤ **Charakteristika komunikačních situací, oblastí užívání jazyka a tematických okruhů**

Výchozí texty se vztahují ke konkrétním, abstraktním, známým i méně známým tématům a situacím, se kterými se žák může setkat v osobním, společenském, akademickém i profesním životě. Témata a situace se týkají oblasti osobní (vztahy, bydlení, cestování, zábava, koníčky apod.), veřejné (doprava, poskytování/využívání služeb, společenské/politické/kulturní/sportovní události apod.), vzdělávací (výuka, pobyt na jazykovém kurzu apod.) i profesní (odborné texty, odborné informační zdroje apod.).

¹⁴ výrazy nad rámeček ověřované úrovně obtížnosti

3.2 Produktivní řečové dovednosti

3.2.1 Písemný projev

Specifické cíle

➤ Žák dovede:

- popsat podrobně osobu, místo, věc, skutečné nebo smyšlené události/zážitky apod.
- popsat podrobně pracovní postup
- sdělit podrobné informace a zprávy a reagovat na ně
- uvést potřebné detaily
- zformulovat dotazy a reagovat na ně
- vyjádřit své názory a reagovat na názory jiných
- uvést důvody pro určité názorové stanovisko a proti němu
- vysvětlit/porovnat výhody a nevýhody různých možností, přístupů apod.
- vysvětlit běžné problémy a/nebo navrhnout řešení problému
- zhodnotit různé návrhy řešení problému
- zdůraznit důležité myšlenky
- zdůraznit důležitost události a zážitků z osobního hlediska
- vyjádřit míru pocitu
- vyjádřit vztahy mezi myšlenkami
- rozvinout hlavní kompoziční složky a doložit je relevantními podrobnostmi a/nebo příklady
- shrnout a skloubit informace a argumenty (i z více zdrojů)
- rozvinout systematicky argumentaci
- posoudit kriticky film, knihu, divadelní hru apod.

➤ Charakteristika písemného projevu žáka

Jednotlivé dovednosti jsou ověřovány na slohových útvarech, jako jsou formální i neformální dopis včetně elektronické korespondence a běžného obchodního dopisu, vzkaz, životopis, vyprávění, referát, článek, kritika, úvaha, recenze, smyšlený příběh apod.

Žák dovede s ohledem na požadovaný slohový útvar napsat srozumitelná, obsahově i jazykově složitá souvislá sdělení, ve kterých jsou informace a myšlenky vyjádřeny konzistentně a rozvinuty adekvátně záměru (zadání) a jsou v souladu s pravidly výstavby požadovaného typu textu. Slohový útvar je čitelný a v požadované délce.

Myšlenky a informace jsou v textu logicky uspořádány a tam, kde je to vhodné, jsou využity rozmanité prostředky textové návaznosti. Text je vhodně organizován, a pokud to vyžaduje zadání, je slohový útvar ve standardizované konvenční podobě.

Jazykové prostředky jsou v rámci požadované úrovně použity přesně, vhodně a v dostatečném rozsahu. Úroveň formálnosti jazyka je volena s ohledem na situaci a příjemce. Pravopis a lexikální prostředky jazyka respektují standardní variantu francouzského jazyka.

Strukturovaná písemná práce zpravidla obsahuje dvě části. V každé části žák zpracovává na základě zadání jiný slohový útvar. Slohové útvary mají odlišný rozsah, z toho jeden útvar je vždy dlouhý text (max. 300 slov rukopisu) a jeden kratší. Žák může alespoň v jedné části volit z nabídky několika alternativ zadání.

➤ Charakteristika komunikačních situací, oblastí užívání jazyka a tematických okruhů

Požadovaný písemný projev se vztahuje ke konkrétním, abstraktním, známým i méně známým tématům a situacím, se kterými se žák může běžně setkat v osobním, společenském, akademickém i profesním životě. Témata a situace se týkají oblastí osobní (vztahy, zábava, koníčky apod.), veřejné (poskytování/využívání veřejných a zdravotních služeb apod.), vzdělávací (výuka, pobyt na jazykovém kurzu apod.) i profesní (odborné zkušenosti, profesní zájmy apod.).

➤ Hodnocení písemného projevu

Každá z částí strukturované písemné práce je hodnocena odděleně na základě samostatných kritérií. Podle povahy zadání mohou, ale nemusí být použity všechny položky z tabulky, např. u vzkazu nebudou hodnoceny formální náležitosti textu.

Zadání	<ul style="list-style-type: none">- adekvátnost vzhledem k zadání, jednoznačnost sdělení, věcná správnost- dodržení tématu/ stylu apod.- formální náležitosti požadovaného typu textu,- rozsah, relevantnost a srozumitelnost myšlenek a/nebo informací- vzájemná vyváženost myšlenek a/nebo informací
Jazykové prostředky, jazykové funkce	<ul style="list-style-type: none">- přesnost jazykových prostředků/jazykových funkcí a vliv na srozumitelnost sdělení- rozsah jazykových prostředků/jazykových funkcí- míra interference mateřského nebo jiného cizího jazyka- účinek sdělení na příjemce
Formální a obsahová koherence	<ul style="list-style-type: none">- logická uspořádanost myšlenek a/nebo informací- rozsah a přesnost prostředků textové návaznosti- členění textu
Délka textu	<ul style="list-style-type: none">- dodržení požadované délky textu¹⁵

¹⁵ Za nedosažení nebo překročení požadované délky textu je žák penalizován, a to i v rámci hodnocení užitých jazykových prostředků.

3.2.2 Ústní projev

3.2.2.1 Samostatný ústní projev

Specifické cíle

➤ **Žák dovede:**¹⁶

- poskytnout podrobné informace
- prezentovat faktografické informace a informace vztahující se k oboru studia¹⁷
- shrnout a skloubit informace a argumenty z více zdrojů
- zodpovědět řadu následných otázek
- navázat na doplňující otázky
- vyjádřit myšlenky/názory/přesvědčení/různou míru emocí apod.
- zdůvodnit svůj názor/přesvědčení apod. pomocí vhodných argumentů
- rozvést své myšlenky/názory a podpořit je argumenty a/nebo příklady
- vyjádřit a zdůvodnit souhlas či nesouhlas s určitým názorem, jednáním apod.
- vyjádřit vztahy mezi věcmi, myšlenkami, událostmi apod.
- vystavět a systematicky rozvinout jasnou argumentaci
- uvést potřebné podrobnosti
- porovnat různé alternativy
- vyjádřit, v čem jsou pro něj věci, místa, události, zážitky apod. důležité
- zdůraznit hlavní body a/nebo hlavní myšlenky
- rozvinout hlavní body/doložit je relevantními podrobnostmi a příklady
- vysvětlit problém
- zformulovat hypotézy
- zvážit možné příčiny nebo následky problémů

Jednotlivé dovednosti jsou ověřovány na typech promluvy odpovídajících ověřované úrovni obtížnosti: např. podrobný popis (místa, události, postupu práce apod.), souvislé, jazykově i obsahově složitější vyprávění, zpráva, informačně bohatá prezentace, vyličení/shrnutí obsahu knihy apod.

3.2.2.2 Interakce

Specifické cíle

➤ **Žák dovede:**¹⁸

- vyměňovat si informace a rady
- zahájit, udržovat a ukončit rozhovor
- efektivně se střídat s partnerem v komunikaci
- napomáhat vývoji diskuse
- vyvíjet iniciativu
- účinně, pohotově klást otázky a reagovat na ně
- klást doplňující otázky
- komentovat a dále rozvíjet sdělení a závěry partnera v komunikaci
- zhodnotit alternativní návrhy
- reagovat na argumentaci/názor/hypotézu
- reagovat na vzniklý problém nebo situaci a podat k nim vysvětlení
- uvést důvody ke stížnosti
- stanovit, jaké ústupky musí on a/nebo partner v komunikaci učinit
- získat objasnění formulací, kterými si není jist

¹⁶ s pomocí i bez pomoci předem napsaných poznámek

¹⁷ s ohledem na požadavky na všeobecné kompetence žáků a obor studia

¹⁸ Dovednosti zahrnují i relevantní dovednosti ze samostatného ústního projevu.

Jednotlivé dovednosti jsou ověřovány na typech interakce odpovídajících ověřované úrovni obtížnosti, jako jsou: formální i neformální rozhovor/diskuse, strukturovaný pohovor apod.

Obecná charakteristika ústního projevu žáka

Ústní projev žáka je srozumitelný, přirozený, plynulý a spontánní. Posluchač se nemusí při snaze porozumět jakkoli namáhat a nedochází k situacím, které by pro některého účastníka konverzace byly nepříjemné či zesměšňující. S ohledem na komunikační situaci je ústní projev systematicky rozvinutý a podrobný a výpovědi tvoří jasný a koherentní sled myšlenek.

Tam, kde je to vhodné, jsou použity rozmanité spojovací výrazy, podřadná souvětí a vhodné prostředky textové návaznosti. Občasné drobné nesystematické chyby a menší nedostatky ve větné stavbě dovede žák zpětně opravit.

Jazykové prostředky jsou v komunikaci užity dostatečně přesně, účelně a v dostatečném rozsahu. Úroveň formálnosti jazyka je volena s ohledem na situaci a příjemce. Je zřejmé, že žák dovede účelně užívat běžné ustálené fráze a pozměňovat formulace nebo použít opisné prostředky tak, aby se vyhnul častým opakováním, zbytečným chybám nebo aby získal čas. K nesprávnému výběru slov nedochází často a nezpůsobuje problémy v komunikaci. Není zřejmé větší hledání jazykových prostředků.

➤ Charakteristika ústního projevu partnera v komunikaci

Žák se dokáže aktivně účastnit ústní interakce s partnerem, který nemusí svou promluvu výrazněji přizpůsobovat. Rychlost promluvy, výslovnost a přízvuk partnera v komunikaci je standardní a promluva může obsahovat hovorové výrazy.

➤ Charakteristika komunikačních situací, oblastí užívání jazyka a tematických okruhů

Samostatný ústní projev žáka a interakce žáka i partnera v komunikaci se vztahují ke konkrétním, abstraktním, známým i méně známým tématům a situacím, se kterými se žák může setkat v osobním, společenském, akademickém i profesním životě. Témata a situace se týkají oblasti osobní (vztahy, zábava, koníčky apod.), veřejné (poskytování/využívání služeb, společenské, politické, sportovní a kulturní události apod.), vzdělávací (výuka, přednáška apod.) i profesní (přijímací pohovor, prezentace na konferenci).

➤ Hodnocení ústního projevu

V rámci ústního projevu žáka se podle povahy zadání v jednotlivých částech ústní zkoušky hodnotí:

Zadání	<ul style="list-style-type: none">- adekvátnost vzhledem k zadání, jednoznačnost sdělení- věcná správnost odpovědi, dodržení tématu/stylu apod.- rozsah, relevantnost a srozumitelnost myšlenek a/nebo informací- vzájemná vyváženost myšlenek a/nebo informací
Jazykové prostředky	<ul style="list-style-type: none">- přesnost jazykových prostředků a vliv na srozumitelnost sdělení- rozsah jazykových prostředků- účinek sdělení na příjemce- míra interference mateřského nebo jiného cizího jazyka
Jazykové funkce	<ul style="list-style-type: none">- rozsah a přesnost
Formální a obsahová koherence	<ul style="list-style-type: none">- logická uspořádanost myšlenek a/nebo informací- rozsah a přesnost prostředků textové návaznosti- plynulost (tempo, plánování, váhání, autokorekce apod.)- strukturovanost, délka úseků promluvy apod.
Interaktivní dovednosti	<ul style="list-style-type: none">- ovládnutí interaktivních strategií¹⁹- míra závislosti na partnerovi v komunikaci, přístup k partnerovi v komunikaci²⁰
Zvuková stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none">- srozumitelnost, výslovnost, intonace, vázání slov apod.- míra interference mateřského nebo jiného cizího jazyka

¹⁹ např. střídání partnerů v komunikaci

²⁰ např. projevení zájmu, citlivý přístup k partnerovi

3.3 Jazyková kompetence

Specifické cíle

➤ V rámci receptivních i produktivních dovedností **žák dovede:**

- používat lexikální prostředky včetně vybrané frazeologie
- používat jazykové funkce
- používat gramatické prostředky
- používat pravidla o stavbě slov, vět a nadvětých celků (souvětí, odstavců)
- používat zvukové prostředky

➤ **Charakteristika jazykové kompetence žáka²¹**

Nižší míra konkrétnosti, s jakou jsou výše uvedené složky jazykové kompetence uvedeny, souvisí s faktem, že jazyková kompetence jde napříč všemi řečovými dovednostmi. Rozsah a přesnost, s jakou jsou výše uvedené složky jazykové kompetence použity, vychází z charakteristiky komunikačních situací, oblastí užívání jazyka a tematických okruhů, tj. z požadavku na žáka, aby obstál ve standardních komunikačních situacích a dokázal se vypořádat s konkrétními, abstraktními, známými i méně známými tematickými okruhy, se kterými se může setkat v osobním, společenském, akademickém i profesním životě.

- Žák používá s ohledem na ověřovaný specifický cíl, téma nebo situaci přesně a vhodně rozmanité jazykové prostředky, které odpovídají dané úrovni obtížnosti. Malý počet záměn a nesprávného výběru slov nezpůsobuje problémy v komunikaci a není patrná jazyková redukce toho, co chce žák říct, nebo není zřejmé větší zaváhání v důsledku hledání vhodných jazykových prostředků.
- Úroveň formálnosti jazyka je volena s ohledem na situaci a příjemce. Žák dovede účelně užívat běžné ustálené fráze, pozměňovat formulace tak, aby se vyhnul častým opakováním nebo zbytečným chybám.
- Žák umí vhodně používat opisné prostředky, upravit sdělení tak, aby zakryl mezery ve slovní zásobě a gramatice, a opravit případná přeřeknutí a občasné malé a nesystematické chyby. V malé míře se mohou objevit drobná zaváhání, kdy žák hledá strukturální a výrazové prostředky.
- Žák umí používat běžné druhy podřadných souvětí a běžné prostředky textové návaznosti. Umí zpětně opravit občasné malé a nesystematické chyby či nedostatky ve větné stavbě.
- Výslovnost žáka je zřetelná a sdělení je srozumitelné. Promluva se dá bez problémů sledovat. Vliv mateřského nebo jiného cizího jazyka není patrný.
- Promluva žáka je plynulá. Nevyskytují se chyby ve výslovnosti a vázání slov. Nesprávný přízvuk a/nebo nesprávná intonace mohou být patrné, ale sdělení se dá sledovat bez většího úsilí.

Pravopis a lexikální prostředky jazyka respektují standardní varianty francouzského jazyka.

➤ **Charakteristika komunikačních situací, oblastí užívání jazyka a tematických okruhů**

Úroveň jazykové kompetence je ověřována v rámci receptivních a produktivních dovedností žáka. Výchozí texty i produkce se vztahují ke konkrétním i abstraktním tématům a známým i méně známým tématům a situacím, se kterými se žák může běžně setkat v osobním, společenském, akademickém i profesním životě, tj. vycházejí z oblastí osobních (vztahy, bydlení, cestování, zábava, koníčky apod.), veřejných (doprava, poskytování/využívání služeb, společenské/politické/kulturní/sportovní události apod.), vzdělávacích (výuka, pobyt na jazykovém kurzu apod.) i profesních (odborná prezentace, odborné informační zdroje, profesní zkušenosti apod.).

²¹ Úroveň jazykové kompetence žáka je obecně dána úrovní vymezenou v platných pedagogických dokumentech.

3. 4 Tematické okruhy, komunikační situace a oblasti užívání jazyka

3.4.1 Tematické okruhy

Tematické okruhy se týkají konkrétních, abstraktních, známých i méně známých témat z oblasti osobní, veřejné, vzdělávací i pracovní. Tematické okruhy lze dělit podle různých hledisek, výčet témat a podtémat pod jednotlivými tematickými okruhy však nebude nikdy uzavřený. Mnohá témata a podtémata se navíc mohou vztahovat k několika komunikačním situacím najednou a vzájemně se mohou prolínat, např.:

Stravování může být zastoupeno v tematických okruzích:

- I Každodenní život** – v rámci života doma (např. stravovací zvyklosti a každodenní stravování) i školního života (např. stravování ve školní jídelně),
- II Osobní a společenský život** – v rámci volného času (např. stravování mimo domov i školu, pohoštění v rámci významné události),
- III Svět kolem nás** – v rámci města a regionu, ve kterém žijí (např. stravovací zařízení, regionální speciality) i života v jiných zemích (např. mezinárodní kuchyně, národní speciality, zvyky, tradice).

V rámci vymezených tematických okruhů mohou být ověřovány specifické cíle uvedené v kapitolách 3.1–3.3.

- I Každodenní život** – život doma (např. stravování, nákupy, každodenní povinnosti); školní život (např. stravování, výuka, cestování do školy); zdravý a životní styl (např. péče o zdraví, hygienické návyky, vzhled) apod.
- II Osobní a společenský život** – já a moje rodina (např. osobní charakteristiky, členové rodiny a rodinné vztahy); osobní vztahy a komunikace (např. přátelé, můj vztah k jiným skupinám); domov, ubytování a bydlení (např. můj pokoj/životní prostor, náš dům/byt); volný čas a společenské aktivity (např. kulturní a sportovní aktivity, koníčky, stravování mimo domov); prázdniny a významné události; plány do budoucna (např. profesní, studijní, v otázkách bydlení) apod.
- III Svět kolem nás** – město a region, ve kterém žijí (např. dopravní infrastruktura, služby, bydlení, sportovní a kulturní vyžití a události, zajímavá místa, přírodní lokality); lidé a společnost (např. vztahy mezi lidmi, víra, společenské problémy); příroda a životní prostředí (např. ochrana životního prostředí, počasí); tradice a zvyky (např. svátky a s nimi spojené tradice, regionální zvyklosti); doprava a cestování (např. cestování do/ze zahraničí, turistika); život v jiných zemích (např. mateřský jazyk/cizí jazyk, místa, zvyky, lidé); světové události a témata (např. přírodní katastrofy, konflikty, sportovní a kulturní události) apod.

V rámci maturitní zkoušky z cizího jazyka 2 mohou být ověřovány řečové dovednosti také prostřednictvím **specifických témat**, která vycházejí z odborného zaměření školy/třídy (např. ekonomického, pedagogického atd.) nebo profilace školy/třídy (např. literatura, ekologie, realie atd.), lokality školy (např. oblast cestovního ruchu, průmyslová oblast atd.), vazby školy na další vzdělávání (např. příprava ke studiu na určité vysoké škole) a potřeb žáků pro budoucí zaměstnání a další studium.

3.4.2 Komunikační situace a oblasti užívání jazyka

Komunikační situace procházejí napříč řečovými dovednostmi a tematickými okruhy uvedenými v tomto katalogu požadavků. Požadavky na žáka jsou zasazeny do kontextu konkrétní situace v rámci následujících oblastí užívání jazyka:

- A osobní**, kde žák vstupuje do komunikačních situací jako soukromá osoba s vazbami zejména na přátele a rodinné prostředí.

Komunikační situace se mohou odehrávat v rovině osobní korespondence nebo interakce po telefonu, diskuse v rámci rodinné oslavy, přátelského rozhovoru s rodilým mluvčím apod. Konkrétní situace se mohou týkat např. pobytu v hostitelské rodině, setkání s přáteli nebo osobami ze/v zahraničí, sportovní nebo kulturní události, koníčků.

- B veřejná**, kde žák vystupuje jako součást širší veřejnosti a vstupuje do komunikačních situací jako účastník společenského/veřejného života.

Komunikační situace se mohou odehrávat v rovině formální korespondence nebo interakce po telefonu, společenské nebo administrativní interakce apod. Konkrétní situace se mohou týkat např. realizace ubytování nebo koupě, jednání na úřadě, využívání zdravotních služeb, využívání veřejné dopravy apod.

- C vzdělávací**, kde žák vystupuje jako součást organizovaného vzdělávacího procesu a vstupuje do komunikačních situací jako účastník tohoto procesu.

Komunikační situace se mohou odehrávat v rovině formální korespondence nebo interakce s vyučujícím nebo zástupcem vzdělávací instituce, debaty nebo diskuse během vyučování, pohovoru s uchazečem o studium apod. Konkrétní situace se mohou týkat např. výuky nebo přestávky na jazykovém kurzu, prezentace ve třídě, pohovoru.

- D pracovní**, kde žák vystupuje jako součást pracovní sféry a vstupuje do komunikačních situací jako účastník pracovního poměru.

Komunikační situace se mohou odehrávat v rovině formální korespondence nebo interakce po telefonu, interakce se zaměstnavatelem nebo budoucím zaměstnavatelem apod. Konkrétní situace se mohou týkat např. pohovoru uchazeče o zaměstnání, brigády nebo sezónní práce.

Žádnou z oblastí užívání jazyka nelze považovat za uzavřenou. Komunikační situace v rámci jednotlivých oblastí však lze zpravidla popsat z následujících hledisek:

- **prostředí, místo a čas** (kde a kdy se komunikační situace odehrává),
- **osoby** (kdo se komunikační situace účastní a v jaké společenské roli),
- **události/činnosti/úkony** (co se během komunikační situace odehrává/koná),
- **předmět komunikace** (čeho/koho se komunikační situace týká).

4. PŘÍKLADY FORMÁTŮ ÚLOH

4.1 Úlohy s výběrem odpovědi – ČTENÍ S POROZUMĚNÍM (Maturita po internetu 2002)

1ère PARTIE

ITEMS 1–4

Lisez attentivement l'article sur les migraines infantiles. Dans les items 1 à 4 choisissez selon le texte la variante A, B, C ou D.

Migraines : les enfants en souffrent aussi

Le mal de tête et notamment la migraine est une souffrance réelle chez l'enfant mais peu étudiée. A ce jour, il n'existe pas de traitements appropriés. Une étude publiée dans le journal *Neurology* décrit pour la première fois les principales caractéristiques de ce mal. Même si les causes des migraines chez l'adulte restent méconnues, des traitements existent. Ce n'est pas le cas des enfants chez qui la migraine pourrait être plus répandue que l'on ne croit. Une étude récente explore les caractéristiques de ce mal jusque là

étudié chez l'adulte. Les traitements mis au point excluent les enfants.

Des chercheurs de l'hôpital pour enfants de Cincinnati (Ohio, Etats-Unis) ont suivi près de 600 enfants âgés de 8 à 18 ans. Plus d'un tiers des participants sont des migraineux chroniques, c'est à dire qu'ils ont mal à la tête tous les jours. Près de 44% d'entre eux en souffrent fréquemment. Les 20% restants en souffrent de temps en temps.

Les enfants interrogés étaient majoritairement atteints de migraine, à distinguer des maux de tête.

Chez l'adulte, les migraines se caractérisent par un mal de tête réparti sur une moitié du crâne. Elles sont associées à beaucoup d'autres symptômes : nausées, vomissements, intolérance à la lumière et au bruit, troubles de l'acuité visuelle, irritabilité. Chez l'enfant, les symptômes de la migraine sont identiques, mais durent en moyenne 2 à 3 heures, au lieu de 12 heures à l'âge adulte. La plupart des migraines de l'enfant ont une origine héréditaire. En grandissant, les migraines ont tendance à s'intensifier chez les garçons. Chez les filles, c'est la fréquence des crises qui augmente avec l'âge, en grande partie à cause des hormones.

Le stress est la seconde cause de migraine chez l'enfant. Un changement de style de vie peut l'aider à en limiter la fréquence.

(Elle, Nadia Timiza, r avril 2001, adapté)

1 Quelle est la spécificité de la migraine chez les enfants?

- A) Les enfants prennent les médicaments d'adultes.
- B) Une crise de la migraine infantine est moins longue.
- C) La migraine n'est pas fréquente chez les enfants.
- D) Les symptômes de la migraine sont moins intenses.

2 Y a-t-il déjà des médicaments contre la migraine chez les enfants?

- A) Les savants américains les ont découverts récemment.
- B) Les enfants peuvent utiliser les médicaments des adultes.
- C) Les médicaments existants ne sont pas bons pour les enfants.
- D) Un changement de style de vie élimine tous les symptômes.

3 D'où vient le plus souvent la prédisposition de l'enfant pour la migraine?

- A) De la famille.
- B) Des conditions.
- C) Du stress.
- D) De l'âge.

4 Est-ce que les symptômes des migraines augmentent avec l'âge?

- A) Les symptômes chroniques deviennent avec l'âge plus intenses.
- B) Les migraines s'aggravent avec l'âge plutôt chez les garçons.
- C) Les symptômes de la migraine disparaissent souvent avec l'âge.
- D) Les filles en souffrent plus intensivement à cause des hormones

Řešení: 1B, 2C, 3A, 4B

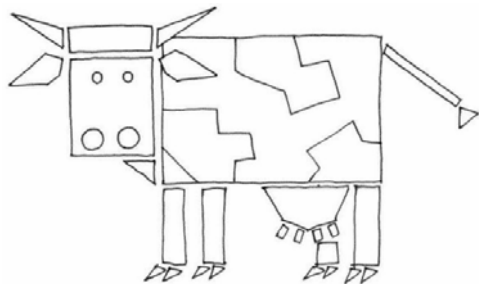
4.2 Úlohy s výběrem odpovědi – JAZYKOVÁ KOMPETENCE (FJ08 - 2003)

1ère PARTIE

ITEMS 1–7

Lisez le texte suivant et choisissez l'une des variantes A–D pour compléter les items 1–7.

Le Sénat accuse l'État

En France, tout n'aurait pas été fait pour éviter la maladie de la vache folle.

Les différents gouvernements qui se sont suivis depuis 1988 (1) _____ correctement occupés des farines animales contaminées qui ont déclenché l'ESB (encéphalopathie spongiforme bovine ou maladie de la vache folle) ?

Non, répond un rapport (2) _____ a été fait par une commission sénatoriale (le Sénat regroupe les sénateurs, qui avec les députés forment le Parlement où l'on fait les lois). Pendant six mois, cette commission a cherché (3) _____ savoir si la maladie de la vache folle provoquée par les farines animales (4) _____ être évitée. Elle a enquêté en Europe puis en France. Quand les premiers cas d'ESB sont apparus, l'Europe n'a pas pris (5) _____ mesures assez rapides pour stopper la vente des farines contaminées. Lorsque la Grande-Bretagne a su qu'elle en (6) _____, elle les a interdites. Mais elle n'a pas interdit aux fabricants d'en vendre à l'étranger. La France a (7) _____ continué à acheter les farines anglaises entre 1988 et 1989. Ces importations seraient responsables des cas d'ESB en France.

(Le journal des enfants du 24 mai 2001, adapté)

- 1 A) s'étaient
B) ne se sont pas
C) se sont-ils
D) se seraient-ils

- 2 A) que
B) qui
C) dont
D) laquelle

- 3 A) en
B) de
C) pour
D) pour que

- 4 A) pourra
B) peut
C) avait pu
D) aurait pu

- 5 A) de
B) des
C) les
D) en

- 6 A) ait fabriqué
B) fabrique
C) avait fabriqué
D) aurait fabriqué

- 7 A) donc
B) puis
C) depuis
D) cependant

Řešení: 1C, 2B, 3C, 4D, 5A, 6C, 7A

4.3 Úlohy dichotomické – ČTENÍ S POROZUMĚNÍM (FJ08 – 2004)

1ère PARTIE

ITEMS 1–7

Lisez l'article sur le café. Décidez, si selon le texte les affirmations 1–7 sont **vraies** (V = vrai) ou **fausses** (F = faux).

Le café est-il bon pour la santé ?

Le café augmente l'attention

A petite dose (pas plus de 3 tasses de café, dont 2 en une prise, au petit déjeuner par exemple), il excite le système nerveux, provoquant une hausse de la concentration. Il facilite l'attention lors de tâches répétitives et le bon état de veille au volant. On se sent plus éveillé, moins fatigué. Il donne par ailleurs bien-être, dynamisme et bonne humeur.

Il faut être prudent

Une consommation excessive peut provoquer une accélération du rythme cardiaque. On conseille aux personnes souffrant d'une maladie cardio-vasculaire de réduire leur consommation de café (pas plus de 2 tasses par jour).

Ce n'est pas la seule boisson contenant de la caféine

On en trouve aussi dans le thé (40 mg/tasse de 100 ml), le chocolat au lait (3 mg), les boissons gazeuses brunes à base de cola (15 mg).

La teneur en caféine varie selon le type de préparation du café. Le café filtré ou expresso contient environ 90 mg/tasse de 100 ml; le café soluble, 60 mg et le décaféiné, environ 3 mg.

Ses effets se font ressentir rapidement

Chez un adulte en bonne santé, la caféine atteint son niveau maximum dans le sang de 30 à 60 minutes après l'absorption. En revanche, son élimination varie selon les personnes. En moyenne, la moitié de la dose disparaît 3h et demie après consommation. Mais le fumeur l'élimine plus vite.

L'absence de la caféine

Contrairement à la cocaïne ou à la morphine, le café ne crée pas de dépendance au niveau moléculaire. Seul un syndrome de manque en cas d'arrêt soudain peut, dans certains cas rares, être remarqué (malaise, fatigue...).

Le café empêche de dormir

Tout dépend des sujets. Il est vrai qu'il retarde le temps d'endormissement. Une chose est sûre : ce stimulant n'agit pas sur la qualité du sommeil. Mieux vaut éviter, pour les moins gros consommateurs de café, d'en boire moins de 6 h avant le coucher.

Il favorise la digestion

Il stimule les contractions de la vésicule biliaire, améliorant ainsi la digestion et le transit intestinal. C'est un vrai diurétique qui est favorable également en cas de constipation.

Il jaunit les dents

Les tanins qu'il contient entraînent, comme pour le thé ou les tisanes, le jaunissement des dents. Même si la consommation est modérée !

1	Les cardiaques ne devraient pas du tout en boire, il représente un risque pour eux.	V	F
2	Si vous voulez dormir légèrement, buvez une tasse de café avant de vous coucher.	V	F
3	De manière générale, on conseille une consommation journalière modérée.	V	F
4	Pour ceux à qui le café peut causer des problèmes de santé il existe le café sans caféine.	V	F
5	Il est bon de boire une tasse de café après le repas et avant de conduire la voiture.	V	F
6	En buvant peu de café vous ne prenez aucun risque pour la couleur de vos dents.	V	F
7	Le café est une drogue, quand on cesse d'en boire, on a de graves problèmes.	V	F

(*www.elle.fr, octobre 2002, adapté*)

Řešení: 1F, 2F, 3V, 4V, 5V, 6F, 7F

4.4 Úloha přiřazovací – ČTENÍ S POROZUMĚNÍM (Banka úloh 2003)

1ère PARTIE

ITEMS 1–5

Lisez les opinions de 5 personnes sur l'Union Européenne (des items 1–5) et associez leurs réponses aux résumés A–F. Il y a un résumé qui ne correspond à aucune réponse.

1 Jean-Claude

Je ne suis pas contre l'Union Européenne! Je suis même pour l'Europe économique! Mais est ce que je me crois européen? La réponse est non! L'Europe n'est qu'une institution de technocrates non élue par le peuple. On ne pourra se sentir Européen tant que les européens ne participeront pas à la construction de l'Europe! Regardez les taux de participation aux élections et les députés qui ne se présentent pas aux conseils! Alors vive l'Europe, celle des peuples!

2 Corinne

L'Europe nous permet non seulement de nous élever au rang de grande puissance mondiale mais en plus, elle va favoriser les échanges culturelles entre Européens et permettre une ouverture sur le monde. Et peut-être mettre fin à la domination des Américains sur le monde. L'EUROPE, JE SUIS À 100% POUR!!!

3 Yves

L'Europe a fait le choix de conserver sa diversité, mais comment résoudre le problème des langues? Il y en aura en Europe une vingtaine dans quelques années! Vous connaissez beaucoup de gens qui maîtrisent les 11 langues de l'Europe ? Déjà que la plupart des gens ont des difficultés à apprendre 2 langues!

4 Eva

Je ne pense pas que ce groupe qui rassemble plusieurs pays soit vraiment l'Europe mais plutôt un début de construction d'un ensemble de gens très différents, des cultures différentes, mais unis. Et ceux qui disent que nous n'avons pas la même langue, la même culture, je leur donne juste un conseil: regardez la France, ce n'est pas un mélange de cultures et de savoirs? Alors pourquoi ne pas l'étendre à tout le continent européen?

5 Patrick

Je suis né en France, mes origines sont italiennes. Alors je suis un italofrançais, mais pas un Européen. Pouvez vous me dire ce que l'on a de commun avec les Norvégiens, Suédois etc...? Rien du tout. Les États Unis ont une histoire commune alors qu'en Europe chaque pays a sa propre histoire et une langue différente. Moi je dis, restons comme nous sommes car justement il faut que l'on se distingue par notre spécificité...“

Résumés:

A)	Je vis en France, donc je me rends bien compte que les gens de différentes cultures peuvent partager un espace commun, ce qui est par exemple le cas de mon pays. Alors, pourquoi pas dans toute l'Europe ? Mais il faut commencer !
B)	Je ne me crois pas européen, mais je pense que la coopération économique est indispensable et je suis pour la CEE.
C)	L'identité européenne ne peut pas uniquement se construire dans le parlement, mais bien dans la « vraie vie » par les « vrais gens ». Je pense que la diversité de langues peut poser des problèmes surtout après l'élargissement de l'Europe.
D)	Il ne faut pas imiter les USA – leur situation est différente, ils sont unis depuis longtemps et leur passé est incomparable à nos traditions.
E)	L'esperanto serait pour chaque Européen l'outil idéal qui créerait des liens bien plus forts que tout ce qui a été fait jusqu'à présent et cela dans un esprit d'égalité, au-delà des identités nationales.
F)	Je suis pour l' Union Européenne ! Ça permettra le rapprochement des peuples et diminuera l'influence de l'Amérique.

Řešení: 1B, 2F, 3C, 4A, 5D

4.5 Úlohy se stručnou odpovědí – JAZYKOVÁ KOMPETENCE (FJ08 – 2004)

1ère PARTIE

ITEMS 1–6

Dans les items 1–6 changez les mots donnés de la colonne de droite pour les adapter au texte (forme correcte, transformation morphologique).

L'appareil numérique

Les solutions d'imagerie et d'(1)_____ numériques Hewlett-Packard vous offrent tout ce dont vous avez besoin pour accroître votre (2)_____ et votre productivité. Où que vous soyez, quelle que (3)_____ votre activité, vous pouvez saisir, visualiser, retoucher, imprimer, copier, numériser, stocker et partager (4)_____ et en toute simplicité. Idéales pour les fêtes familiales, les dossiers scolaires et les documents publicitaires ou autres applications (5)_____.

Avec les solutions entièrement (6)_____ Hewlett-Packard, vous obtiendrez les résultats que vous attendez.

(Hewlett-Packard invent – publicité 2002, adapté)

1 INFORMER

2 CRÉER

3 ÊTRE

4 RAPIDE

5 LA PROFESSION

6 INTÉGRER

Řešení: 1 Informations, 2 créativité, 3 soit, 4 rapidement, 5 professionnelles, 6 intégrées

4.6 Úlohy otevřené se širokou odpovědí – STRUKTUROVANÁ PÍSEMNÁ PRÁCE
(Výzkumné šetření 2005)

1ère PARTIE

Lisez les sujets **A** et **B**. Choisissez une des variantes. **Indiquez votre choix dans la case (sur la copie) par la lettre majuscule correspondante !**

Ecrivez **une rédaction de 150–180 mots** sur la base des informations contenues sous le titre. L'ordre des points **ne doit pas** être respecté.

Variante A

Écrivez une rédaction sur le sujet suivant :

„La publicité est-elle nécessaire ?“

de façon qu'elle contienne les points suivants :

- où rencontre-t-on la publicité,
- donnez au moins **deux** exemples de ses avantages,
- donnez au moins **deux** exemples de ses désavantages,
- exprimez votre point de vue.

Variante B

Écrivez une rédaction sur le sujet suivant :

„Peut-on vivre heureux sans sport ?“

de façon qu'elle contienne les points suivants :

- décrivez le rôle du sport dans le monde actuel,
- exprimez votre avis sur l'importance du sport,
- présentez **deux** sports les plus populaires,
- mentionnez **deux** désavantages du sport.

2ième PARTIE

Vous ne pouvez pas apporter à votre professeur de français votre rédaction à la date prévue. Écrivez lui un e-mail de 60–70 mots où **vous**:

- **le/la saluez**
- **vous excusez**
- **lui expliquez les raisons du retard**
- **proposez une solution**

Nom de l'expéditeur :	
E-mail de l'expéditeur :	
Nom du destinataire :	
Email du destinataire :	
A savoir :	
Sujet :	

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.7 Úloha pro ústní projev – 2. část samostatný ústní projev na profilové téma

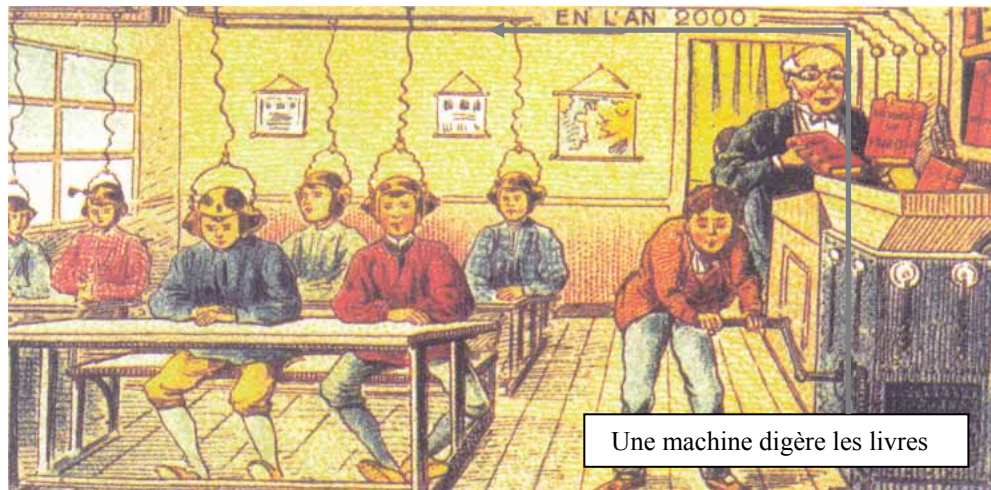
2ième PARTIE

- Tout d'abord regardez le dessin. Décrivez-le. Pour la description vous pouvez utiliser le plan.
- Comparez-le avec les photos au-dessous.

Ce qu'on pensait en 1900 de l'éducation en 2000

Plan :

- endroit/lieu
- activités
- sentiments
- frais/prix
- apport
- sécurité

La réalité en 21ième siècle

- accords
- différences

4.8 Úloha pro ústní projev – 3. část samostatný ústní projev na specifické téma (příklad pro střední hotelovou školu)

3ième PARTIE

Vous avez invité votre ami/-e à dîner ce soir chez vous. Regardez ce que vous avez dans votre frigidaire et dites comment vous allez préparer le repas. Les suggestions peuvent vous aider.

Suggestions:

- inspiration dans le frigo
- composition du menu
- choix (achats) des ingrédients
- préparations
- ambiance du repas

